

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 35

Utgitt 22 september

1936

Skrivelse fra Justisdepartementet.

12 septbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925, jfr. lov nr. 2 av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk, har Justisdepartementet stadfestet vedtak av Hørg herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 17 august 1936 om tobakksvedtekt for herredet.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Det er forbudt å selge tobakk i hvilken som helst form til barn under 15 år, dog kan tobakk utleveres fra butikk til barn, som medbringer skriftlig rekvisisjon fra kjent voksen person.

§ 2. Det er forbudt å kjøpe tobakk i nogen form til bruk for eller etter opfordring av barn under 15 år, samt å overlate sådant barn tobakk som gave eller i lån eller bytte mot vederlag i arbeide eller personlige tjenester.

§ 3. Barn under 15 år, som nyter tobakk på landevei eller annet offentlig sted, kan av politiet fratas tobakk og tobakkspiiper.

§ 4. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

12 septbr.

Erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Sør-Odal herred, Hedmark fylke.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21 II første ledd, kfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933 bestemmes følgende som gjeldende inntil videre:

«På de offentlige veier innen Sør-Odal herred må erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn ikke foretas av andre enn dem som får tillatelse dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående antallet av sådanne tillatelser, takster for befordringen, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. kan fastsettes av formannskapet efter forslag fra politimesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret til god-

12 septbr. kjennelse for de strekningers vedkommende hvor det er gitt tillatelse til bilrutedrift.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet, samt kjøring med utenbygds vogn til Sør-Odal herred og tilbake med de samme personer.

Forbudet omfatter heller ikke leilighetsvis befordring hvor omstendighetene efter politimesterens skjønn gjør at de med bevilling utstyrte vogner er utilstrekkelige i antall, således ved større stevner eller lignende.

Enn videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp samt veivesenets transporter.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Samtidig opheves de av Arbeidsdepartementet den 24 juni 1932 fastsatte innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig skyssing med motorvogn innen Skarnes bygningskommune, Sør-Odal herred.»

14 septbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Aker herredstyre, Akershus fylke, i møte 30 juni 1936 vedtatte regulerings- og bebyggelsesplan for en del av kvartalet Suhms gate—Hammerstadgaten—Harald Hårfagres gate—Gydas vei (gnr. 46, bnr. 23 m. fl.) i Aker.

I henhold til den ovennevnte lovs § 3 approberes enn videre som gjeldende inntil videre de av herredstyret samtidig vedtatte vedtekter i tilknytning til den ovennevnte regulerings- og bebyggelsesplan på betingelse av at i vedtektenes punkt 2 utgår følgende ord: «mens gesimshøiden fastsettes efter kotekart i m 1:500 svarende til de fastsatte etasjeantall på planen.»

Vedtektene lyder så:

1. All bebyggelse må være i mur og kun for vanlig boligbebyggelse. Dessuten kan der mot Harald Hårfagres gate innredes butikker i 1ste etasje.

2. Tallene på planen angir høiden i etasjer. Over den fastsatte gesimshøide kan bygges en etasje når den rykkes tilbake $\frac{1}{4}$ part av husbredden på alle sider, og begge tak forsynes med flatt tak (svakt hellende tak). Mansardtak tillates ikke.

3. I stigende gate med høideforskjell i gesimsen avtrappes jevnt med likestore intervaller. Dispensasjon herfra skal kunne gis når der med tilstrekkelig materiell bevises at der kan opnåes arkitektoniske fordeler med ujevne intervaller.

4. Hvis tørrestativene ikke henlegges til taket, skal de løses havemessig og sammenknyttet med have og lekeplasser med innhegninger i form av pergolaer etc.

5. Soppelforbrenningsovner skal anbringes i tilstrekkelig antall idet utvendige søppelkasser ikke tillates.

6. Byggetillatelse skal ikke gis førenn der med klare fagmessige tegninger er gitt anvisning på at disse forskjellige spørsmål er løst i hele tomtens utstrekning, så vel fasader som planer, farvespørsmål, tørrestativer, lekeplasser, havebehandling, innhegnig etc.

7. Husfarven må godkjennes av bygningsvesenet.

8. Veiene og gatene skal oparbeides efter planen.

9. Undtagelser fra disse vedtekter kan, hvor særlige grunner taler herfor, tillates av reguleringsrådet innenfor den i bygningsloven og de almindelige bygningsvedtekter for Aker optrukne ramme.

For øvrig gjelder bestemmelsene i bygningsloven og de almindelige bygningsvedtekter for Aker.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

14 septbr.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre de av Lillestrøm bygningskommunestyre, Akershus fylke, i møte 27 august 1936 vedtatte forandringer av punkt 3 i de ved kongelig resolusjon av 10 september 1906 fastsatte byggeskrifter for trebygninger i Lillestrøm, dog således at punktet redigeres slik:

«Utenfor det i § 1 beskrevne strøk tillates opført trebygninger overensstemmende med §§ 114 og 115 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924, dog således at trebygningers areal innskrenkes til 150 m².»

Bestemmelsen i kongelig resolusjon av 8 september 1917 om trebygninger opheves.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

15 septbr.

I henhold til lov av 29 mai 1925 stadfester departementet herved beslutning av Orkanger herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 28 august 1936 om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 5 oktober d. å.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Barber- og frisørforretninger skal holdes helt lukket på søn- og helligdager. På hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8.30. Lørdager i månedene juni, juli og august holdes lukket fra kl. 17. Julaften (når denne ikke faller på en søndag) holdes lukket fra kl. 18.

15 septbr. § 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Denne vedtekt finner ikke anvendelse på de siste 8 hverdager før julaften.

§ 4. Overtredelse av foranstående bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

16 septbr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Våler herredstyre, Hedmark fylke, i møte 24 august 1936 om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 12 oktober d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8.

De 3 siste hverdager før julaften kan holdes oppe til kl. 20.

1 og 17 mai holdes lukket hele dagen.

Påske-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 2.

A. Utsalgsteder, hvorfra der bare selges tobakksprodukter og artikler for tobakksrøkning, frukt, konfekt, sjokolade, alkoholfrie drikke, spillkort og skrivesaker skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 22 til kl. 8.

1 og 17 mai kan kun holdes åpent fra kl. 17 til kl. 22.

Påske-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn- og helligdager kan holdes åpent fra kl. 17 til kl. 22.

§ 3. Undtatt fra vedtektenes bestemmelser er utsalgssteder, hvorfra der bare selges melk og fløte samt bensin- og oljestasjoner.

§ 4. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter stengetid å ekspedere kunder som er kommet inn før stengetid.

§ 5. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Kongelig resolusjon.

18 septbr.

- I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 § 1, jfr. lov av 14 juli 1916, skal dyrelivet på gnr. 49 bnr. 1, Kjøleholmen i Nøtterøy herred, Vestfold fylke, være fredet mot forstyrrelse og ødeleggelse av enhver art.
- II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag.

Kongelig resolusjon.

18 septbr.

- I. Vågan sogn i Vågan prestegjeld bestående av Vågan herred og Svolvær ladested i Nordland fylke, deles fra den tid som fylkesmannen i Nordland bestemmer i 2 sogn, Vågan og Svolvær, omfattende henholdsvis Vågan herred og Svolvær ladested.
- II. Delingen skjer på de vilkår som er vedtatt av Svolvær bystyre 25 oktober 1935 og Vågan herredstyre 12 november s. å.
- III. Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe de forføininger med hensyn til omberegning av de geistlige tjenestemenns lønninger, som sognedelingen måtte gjøre nødvendig.

Kongelig resolusjon.

18 septbr.

På den fortegnelse over yrker i hjemmeindustrien som omhandles i lov av 15 februar 1918 § 8, opføres følgende yrke:

«Tilvirkning av skotøi».

Kongelig resolusjon.

18 septbr.

- I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 med senere forandringer og i henhold til § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 med senere forandringer meddeles stadfesting på vedtak av Karlsøy herredstyre, Troms fylke, i møter 17 august 1934 og 1 juni 1935 om nye almindelige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk flytter, dog med noen forandringer som er inntatt i forskriftene.
- II. Fra den tid de nye forskrifter trer i kraft, opheves de ved kongelige resolusjoner av 25 april 1891 og 10 september 1909 stadfestede almindelige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk flytter.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser svarende til skolekretsene, med hver sin tilsynsmann, valgt av helserådet. Tilsynsmennene har plikt til å påse at helse-

18 septbr. forskriftene gjennomføres og overholdes i helsekretsen. Tilsynsmennene velges i første møte i nyvalgt helseråd og fungerer til neste valg av tilsynsmenn.

Om bygningsvesen.

§ 2. Enhver som akter å opføre ny eller foreta vesentlige forandringer av gammel bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker eller dyr, skal sende skriftlig melding om dette til helserådets ordfører. Selv om slik melding ikke er sendt, har helserådets medlemmer og tilsynsmenn plikt til å påse at herredets bygningsforskrifter blir overholdt.

Følgende bestemmelser må iakttas:

- a. Avstanden mellom beboelseshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærfe på den annen side, skal være minst 10 meter.
- b. Bygningene skal ordnes slik, at beboelsesrummene får så meget sol som det går an etter tomtens beliggenhet, og intet hus må reises slik at det uten tvingende nødvendighet tar bort sollyset fra beboelseshus.

Til hustomt skal velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.

- c. Matjorden skal fjernes fra byggetomten. Denne må være tørr, og være avgrøftet og avledet slik at den beskyttes mot tilsig av overflatevann, tilsig fra gjødsellinger, kloakker eller lignende, og mot grunnvann til den dybde som er nødvendig for å få tørr kjeller.
- d. Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker skal ha grunnmur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Grunnmuren må være tett, og hvor der ikke er kjeller, skal den være forsynt med minst 2 trekkhull som hvert er minst 150 cm² stort. Oppå grunnmuren skal legges et isolerende mellemlag, så ikke fuktigheten kan trekke op i bygningen. Hvor der ikke er kjeller under huset, skal avstanden fra gulvet i første etasje til den underliggende jordoverflate være minst 60 cm.
- e. Gulvene skal være tette og i første etasje dobbelte, med ren, tørr fyll eller isoleres med papp mellom gulvene.
- f. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal ha en høide av minst 2,35 m fra golv til tak. I loftsrum som innredes med skråtak og aktes brukt til beboelsesrum, skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1,25 m og fra skråtakets høieste del 2,25 m til gulvet.
- g. I hvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. I eldre beboelsesrum hvor der ikke er noe

vindu som kan åpnes, skal minst 1 slikt vindu skaffes i hvert rum innen ett år efter at disse helseforskrifter er stadfestet. Den samlede vindusflate i beboelsesrum skal være minst $1/10$ av rummets gulvflate. 18 septbr.

h. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig.

i. Midlertidige losjiihus for telfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere skal forbys av helserådet, hvis de ikke tilfredsstiller de sanitære krav helserådet anser nødvendige.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvis der jevnlig samler sig vann i en kjeller skal helserådet ha rett til å påby drenering av grunnen, slik at kjelleren holdes tørr. Kjeller skal ha vindu eller annen åpning for tilførsel av frisk luft.

Kjellere tillates ikke brukt til beboelsesrum.

Skal kjeller brukes til handel eller verksted må følgende betingelser oppfylles:

1. Høiden fra gulv til tak skal være minst 2,25 m. Overkanten av grunnen på husets utside må ikke noe sted være mere enn 1,25 m høiere enn kjellerens gulv. Veggenes ytterflate skal være skilt fra jorden ved en lysgrav som skal være minst 60 cm bred og gå minst 20 cm dypere ned enn kjellerens gulv og være godt drenert.

2. Ved nybygg skal grunnen under kjellerrummet dreneres og fylles med et minst 20 cm høit lag av pukken. Gulvet skal være dobbelt og fylt med ren, tørr fyll eller isoleres med papp og ligge minst 0,5 m over høieste grunnvannstand. Det underste gulv skal være av cement eller annet vanntett materiale, det øverste gulv skal være et godt sammenpløiet tregulv, minst 6,5 cm tykt. Rummet skal ha ovn og friskluftventilasjon efter helserådets nærmere bestemmelse.

3. Der skal være minst 1 vindu som kan åpnes. Vindusflaten skal være minst $1/10$ av rummets gulvflate, og minst $\frac{2}{3}$ av lysåpningen skal ligge over jordoverflatens nivå.

For øvrig skal helserådet ha rett til for bruk av kjellere å gi de forskrifter som det i hvert enkelt tilfelle finner nødvendig med hensyn til ventilasjon og sanitær innretning.

§ 4. Brukes kokeovn i sove- eller opholdsrum skal der på betryggende måte sørges for tilstrekkelig avledning av damp.

18 septbr. § 5. Finner helserådet at bolig, arbeids- eller forsamlingsrum er skadelig for sundheten på grunn av mangel på lys eller luft, ved utetthet, fuktighet, urenslighet, overfylling med mennesker eller på annen måte, kan det forby at boligen eller rummet brukes til manglene er rettet.

§ 6. Husdyr — hund og katt undtatt — må ikke huses i beboelsesrum eller rum som brukes til opbevaring av mat, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noe slikt rum, eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller tas vann til bruk for bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

Bedrifter.

§ 7. Akter noen å sette igang bedrift som ved stank eller giftige gasser kan ventes å forurense luften, eller som det på annen måte kan være frykt for vil bli til skade for arbeidernes eller naboenes helse, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før anlegget påbegynnes. Alle bedrifter av denne art — også de som allerede er igang — skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn nødvendig følger av bedriftens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

Om renhold m. m. i forsamlingslokaler og i skoler er det ved kongelig resolusjon utferdiget særskilte forskrifter for det hele land — jfr. kongelig resolusjon 25 april 1913 og 20 november 1931 med tillegg 16 september 1932 — som skal være opslått i hvert forsamlingslokale og i hver skole, likeså for kirker, jfr. kongelig resolusjon av 21 september 1934. Likeledes skal i hver garasje eller annet rum, hvor motorvogn hensettes, være ophengt den i henhold til kongelig resolusjon av 17 april 1931 utferdigede plakat med advarsel mot ekshaustgass. Om ventilasjon i garasjer og reparasjonssteder for motorvogner henvises til samme kongelige resolusjon.

§ 8. Arbeidsrum og verkstedslokaler skal være underkastet helserådets tilsyn og de bestemmelser det gir. Slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier, ysterier og andre steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer må ikke opprettes eller forandres før de er godkjent av helserådet. Slike lokaler skal til enhver tid stå under helserådets tilsyn, og eierne skal etterkomme de pålegg helserådet finner påkrevd.

18 septbr.

§ 9. *Priveter og avfallsstoffer.*

- a. Til et hvert beboelsesrum skal der innrettes et privet som skal ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod og fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne være tilsig, hverken til noe av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nydelses- eller næringsmidler.
- b. Ved bygninger og steder hvor der jevnlig samles mange mennesker, f. eks. ved kirker, kommunelokaler, bedehus, skoler, ungdomslokaler og lignende, skal der være priveter og urinsteder av den størrelse og innretning som helserådet i hvert enkelt tilfelle bestemmer. De skal alltid holdes rene.
- c. Privetbinger skal være innklædd, og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene til enhver tid er tildekket. Bingene skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle, og ellers så ofte helserådet av sanitære grunner finner det påkrevet.
- d. Priveter kan innrettes i egen bygning eller annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra beboelseshus, matbod og vei, eller inne i beboelseshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosett med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger, og dør som kan holdes ordentlig lukket. Det skal ha vindu som kan åpnes mot fri luft og ha luftpipe. Åpningen i setet skal være forsynt med lokk med hengsler. Brukes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på støpt, tett underlag. Der skal jevnlig fylles på strømidler i så stor mengde at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle, eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne gjøres ordentlig rene. Der må ikke være direkte adgang til klosettrummet fra beboelsesrum, kjøkken eller matbod.

- e. Urinsteder skal ha avløp til kloakk eller annet sted godkjent av helserådet. De skal holdes godt rene. Urinstedet og avløpet fra det skal innrettes slik at der ikke er tilsig derfra til beboelseshus, matbod, offentlig eller privat felles vei, brønn, bekk eller andre steder hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr eller vann til bruk

18 septbr. i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

f. Forårsaker eldre priveter etter helserådets skjønn sanitære misligheter, kan helserådet påby at de forandres.

§ 10. Sjøppel, opsopt eller annet avfall så vel fra beboelseshus som fra bedrifter skal enten brennes, samles i tette kasser med lokk, legges i kompost, eller legges på steder som måtte være anvist av helserådet. Brukes kasser skal de tømmes og gjøres rede før de er helt fulle.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere allfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 m. De skal alltid være godt dekket med jord, og legges slik at der ikke derfra er tilsig til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

Sjøppelvann, skyllevann og lignende må ikke slås like utenfor husdøren eller like i nærheten av beboelseshus eller matbod, men i godt dekkede synkebrønner eller synkegrøfter som ikke må ligge nærmere beboelseshus, matbod eller allfarvei enn 10 m, og således at der ikke kan være tilsig til de ovennevnte steder, eller til steder hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres eller spyles så ofte det viser sig nødvendig.

Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft eller stenur. Enhver vask hvori der tømmes kloakkvann skal ha fast rist og vannlås.

Eier av våningshus er pliktig til å anlegge kloakk eller å omlegge eldre kloakkanlegg på den måte som helserådet bestemmer, når det etter helserådets skjønn av sanitære grunner anses påkrevd og kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger for eieren.

§ 11. Døde dyr eller deler av sådanne skal brennes eller graves ned på avsides sted, minst 1 meter under jordens overflate, og slik at der ikke kan være tilsig til drikkevann. Er dyret død av noen sykdom som kommer inn under lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer, kommer denne lov til anvendelse.

§ 12. Fra uthus eller bedrift må der ikke kunne skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller råtnende stoffer til vann som brukes som foran nevnt, heller ikke til offentlig vei og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

§ 13. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på slik måte at ikke noe av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker som har helning mot brønn, bekk eller annet sted, hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene hurtigst nedmuldes eller dekkes til med jord.

Privetgjødsel eller annen naturlig gjødsel må ikke spredes eller legges nærmere noe sted hvorfra der tas drikkevann enn 10 m.

Drikkevann.

§ 14. Brønn, bekk eller annet vann hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler må ikke forurenses på noen måte. Til bruk som foran nevnt må ikke brukes vann som er tatt fra noe sted som ligger privet, urinsted eller gjødseeloplag nærmere enn 10 m eller kan få tilsig derfra.

I den umiddelbare nærhet av brønn eller vanninntak må der ikke foregå vaskning eller skylling av klær eller lignende.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot forurensning av overvann. De skal være stensatt eller muret på sidene og skal ha en kant av cement eller stampet lere som går minst 30 cm over jordoverflaten. De skal ha tett overbygg og lokk med hengsler. Bunnen skal være dekket med pukken eller stenheller. Brønnen skal renses eller tømmes så snart vannet viser sig mindre godt — eller når helserådet krever det. Helserådet kan forby bruk av matvann og drikkevann som antas å være skadelig for mennesker eller dyr.

Fjøsset og melkens behandling.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

§ 15. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og godt luftet. Minst en gang om året skal der foretas storrengjøring med vask av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og vann — eller overstrykning med kalkpuss — og derefter skal fjøsset luftes med gjennemtrenk i flere dager.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med største renslighet.

18 septbr. Den som melker skal være iført rent arneforklæ og skal før melkingen såpevaske sine hender — og hvis juret eller kuas bakparti er tilsølet, må de tilsølede partier vaskes grundig og tørres med ren, tørr klut før melkingen. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må karrene den opbevares i være dekket til.

Melk må dog aldri opbevares i soverum eller rum hvor syke mennesker oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetningen skal salg av melk fra de syke kuer stanses, og ved mistanke om sykdom i husstanden skal alt salg av melk stanses, og forholdet meldes til helse rådets nærmeste tilsynsmann som skal undersøke saken og sende innberetning herom til helserådets ordfører.

Salg av næringsmidler m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

§ 16. Til bruk for mennesker må der ikke fallbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten fordi de inneholder giftige eller for organismen skadelige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler, som er tilsatt noe stoff som helserådet anser skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil manglene er rettet kan helserådet forby at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nydelsesmidler som kommer fra eller fallholdes på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varens tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å forlange utlevert de nødvendige prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg eller annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler, som er kommet fra eller selges på steder hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer eller det er frykt for å forekomme tilfelle eller basillebærere av farlig smittsom sykdom som kan overføres med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører straks skride inn på helserådets vegne, men han må da snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer

som finnes skadelige for sundheten skal tilintetgjøres eller på 18 septbr. annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

§ 17. Enhver butikk skal holdes ren og være godt utluftet. Gulv og disker skal rengjøres hver dag. Tørr feining er forbudt.

Det er forbudt å spytte på gulvet — og der skal på lett synlige steder i lokalet være opslag med: «Spytting på gulvet strengt forbudt.» Der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker som skal rengjøres daglig og innholdet brennes. Spyttebakkenes bunn skal være dekket av fuktig sagmugg, torv eller lignende.

Alle matvarer må beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrum. Matvarene skal opbevares i rene, tette skuffer, skap eller tildekkede kar. Vekt- og målredskaper som brukes ved handel med matvarer skal være rene når de brukes.

I melkeutsalg må ikke selges andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak.

Det er forbudt for selgeren å pakke matvarer inn i avis-papir eller urent papir. Ved transport av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

I butikker hvor der selges matvarer skal der være vaskestell med tilbehør, og betjeningen skal vaske sine hender ofte.

Tobakksrøkning er forbudt i butikker hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de selv kjøper.

Utsalgssteder for matvarer må ikke benyttes til soverum eller kjøkken eller stå i direkte forbindelse med slike rum.

I enhver butikk i herredet skal der være opslått avtrykk av bestemmelsene i denne paragraf.

Bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

§ 18. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse med dem må ikke brukes til soverum. Gulv, vegger og tak

18 septbr. skal være slik at de lett kan vaskes. Hver dag når arbeidet er slutt skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøringen må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.

Gjenstander som ikke vedkommer bakeribedriften og som kan bidra til å samle støv eller være årsak til stank i arbeidsrommene eller hindre rengjøring av dem, må ikke finnes i bakeriet eller rum som står i åpen forbindelse med det. Heller ikke må matrester, kniver, gaffer, skjeer og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrommene — det samme gjelder gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover gulvene, aske og annet avfall må fjernes hver dag fra bakeriet.

Bakerau, bord, hyller, plater, fjeler eller andre gjenstander som brukes til bakningen må holdes omhyggelig rene og ikke brukes til å sitte på.

Smør, melk og andre ting som brukes til bakningen må opbevares i rene tildekkede kar. De stoffer som brukes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må alltid være rene og hver dag rengjøres i kokende vann.

Melsekker skal børstes godt for støv og smuss før de bringes inn i bakeriet og tømmes i bakerauet.

I bakeriet er det forbudt å bruke tobakk i noen som helst form. Pipe, tobakk og fyrstikker må ikke legges slik at mel, deig eller brødvarer kan forurennes. Spyting er forbudt.

Bakerne skal under arbeidet bruke en egen drakt som ikke må brukes utenfor bakeriet, og som skal vaskes minst en gang hver uke.

Bakerne skal vaske sine hender og armer før arbeidet begynner. Likeledes vaskes hendene etter hver gangs bruk av klosett. Det er forbudt for personer som lider av utslett på hender eller armer å arbeide i bakerier.

Alt bakverk skal behandles med største renslighet.

Et avtrykk av disse forskrifter skal finnes opslått i alle bakerier i herredet.

Hoteller og losjihus.

(Se også lov om hoteller m. v. av 25 juni 1935 med forskrifter av 10 juli 1936).

§ 19.

- a) I hvert soveværelse skal der for hver person være minst 10 m³ luft. Vindusflaten må være minst 1/10 av gulvflaten, hvis ikke helserådet bestemmer noe annet.

Gulvet skal vaskes og værelset luftes grundig hver dag. ^{18 septbr.}
Hovedrengjøring av værelsene skal foretas minst 4 ganger om året.

- b) Der skal brukes putevar og lakener og overbredslet skal forsynes med tett lerretspose som skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne skal vaskes eller dampes minst 4 ganger om året. Sengene som brukes skal hver dag stå opslått minst 3 timer til utluftning.
- c) På hvert værelse skal der finnes vannkaraffel og et glass for hver losjerende. Der skal være vaskefat og minst 1 håndklæ for hver person. Håndklærne skal skiftes for hver ny losjerende.

I hvert rum skal finnes spyttebakker som tømmes og rengjøres hver dag. Spyting på gulvet er forbudt.

- d) Hvis verten kommer til kunnskap om at han har eller har hatt i losji personer lidende av smittsom sykdom, har han øieblikkelig å melde dette til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir ham.
- e) Privetet skal ettersees og vaskes hver dag.
- f) Helserådets ordfører kan forlange at 1 eksemplar av disse regler blir slått op i hvert rum med opplysning om hvor mange som har lov til å bo i værelset.

Kafeer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

§ 20.

- a) Til kafélokaler og servering av mat og drikke må bare brukes rum som er godkjent av helserådet. Rummene hvor der serveres skal holdes rene og godt ventilert. Gulvet må vaskes hver dag. I hvert serveringsrum må finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker som skal rengjøres daglig. Det er forbudt å spytte på gulvet. Hovedrengjøring av lokalene må foretas minst 4 ganger årlig.
- b) I herberge, losjihu, pensjonater, hoteller og forsamlingslokaler hvor der foregår servering skal følgende forskrifter om opvask av servise — kopper og annet spise-stell — være gjeldende:
 1. Serviset må vaskes omhyggelig i varmt vann tilsatt tilstrekkelig såpe eller annet passende vaskemiddel, derefter skylles i hett vann og til sist kokes. Brukes

18 septbr.

ikke godkjent opvaskemaskin, må serviset kokes i et passende kar, helst forsynt med løs kurv.

Tørring med håndklæ eller klut må så vidt mulig undgås.

For finere glassvarers vedkommende kan helserådet fritta fra påbudet om kokning.

2. Plakat om foranstående skal henges eller slæes op på et iøinefallende sted i et hvert kjøkken eller opvaskerum for bedrifter og forsamlingslokaler som nevnt ovenfor. Plakaten bør innrammes under glass.

3. For øvrig henvises til kongelig resolusjon av 2 februar 1934, jfr. rundskrivelse av 27 mars s. å. om forskrifter for vask av servise.

Med godkjent opvaskemaskin menes en som helserådet godkjenner.

Forskriftene skal gjelde også for bevertningssteder.

Forskriftene under b) gjelder også alle forsamlingshus, hvor der leilighetsvis foregår servering.

c) Helserådet eller dets ordfører har rett til å inspisere bevertningsrommene så ofte det finnes påkrevd.

§ 21.

Fiskevær.

a) I rorboder må ikke innlegges flere personer enn at der blir 8 m³ luft for hver person.

b) Der skal være minst 1 privet for hver 18 mann i rorboden. Under hvert privet skal der til optagelse av ekskrementer anbringes stamper med hanker. Stampene må tømmes av rorbodens eier så ofte at der ikke skjer noen overfylling.

c) Når rorboden brukes, skal den og privetene minst 1 gang ukentlig og under alle omstendigheter til hver søndag morgen rengjøres og vaskes. Rorbodens omgivelser skal holdes fri for all urenslighet. Ansvar for dette påhviler rorbodens båtmannskaper.

Så vel hovedsmann som hver enkelt av båtmannskapene kan gjøres ansvarlig for undlatelse av dette.

d) Fiskeavfall som skal brukes til guano må ikke legges nærmere våningshus eller rorbod enn 30 m. Alt avfall som ikke skal brukes skal kastes i sjøen utenfor fjæremål.

e) Umiddelbart før fiskerne flytter inn ved fiskets begynnelse skal rorbodene rengjøres og utluftes av rorbodens eier. Når rorbodene fraflyttes etter endt fiske, pålegges det rorbodens eier å sørge for at all urenslighet i og utenfor rorbodene fjernes. Hvis omstendighetene gjør det ønskelig, kan helserådet til andre tider påby hel eller delvis rengjøring.

§ 22.

Fiskefartøier.

- a) Ovnsløp i underbringelsesrum må ikke ha spjeld — av hensyn til faren for kullosforgiftning — og ovnløp skal være forsynt med ordentlig trekkhatt.

Matstellet ombord skal være renslig og ordentlig. Alle kokekar og spiseredskaper skal vaskes efter hver gangs bruk, og hver mann skal ha sitt eget spisestell — bruk av fellesting er forbudt.

Det er forbudt å spytte på dørk og i krokar.

- b) Lugarer, maskinrum og styrehus skal vaskes før og efter hver fiskesesong.
- c) Der må ikke medtas ombord mannskap som lider av noen farlig smittsom sykdom. I tvilstilfelle skal høvedsmannen forlange lægeattest.
- d) Et eksemplar av bestemmelsene i denne paragraf skal være opslått i ethvert fiskefartøi.

Tuberkulose og andre smittsomme sykdommer.

§ 23. Når en tuberkuløs hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring forandrer bopel, skal dette meldes til helserådets ordfører. Plikt til å anmelde har så vel den syke selv som den husvert den syke flytter fra og den husvert den syke flytter til. For tjenestefolk har vedkommende husbond meldeplikt.

§ 24. Personer fra fremmede kommuner må ikke mottas i forpleining mot godtgjørelse uten at de har lægeattest av ny dato for at de ikke lider av noen akutt smittsom sykdom eller syfilis i smittsom form. Såfremt de lider av noen sådan sykdom, må forholdet først godkjennes av helserådets ordfører. Det er forbudt kvinner som lider av venerisk sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.

§ 25. Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudssykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befriet for sitt utøi eller sin hudssykdom før det igjen sendes på skolen. Skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom skal han sende hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 26. Gangklær, sengklær og andre gjenstander som har vært brukt av personer som har lidd av smittsom sykdom eller har vært opbevart i rum hvor disse personer har oppholdt sig, må ikke avhendes eller overlates andre til bruk før de er rensset efter helserådets nærmere bestemmelse.

Rum hvor personer med smittsom sykdom har oppholdt sig, skal også renses efter helserådets anvisning.

18 septbr.

Basilleutskillere av tyfus og paratyfusbasiller.

§ 27. Forsåvidt angår forholdsregler mot basilleutskillere av tyfus og paratyfusbasiller henvises til de ved kongelig resolusjon av 20 oktober 1933, jfr. rundskrivelse av 30 s. m., utferdigede forskrifter for det hele land.

Offentlige boksamlinger.

§ 28. Bøker må ikke lånes ut til personer som lider av smittsom sykdom eller til personer som tilhører en husstand hvor der er smittsom sykdom.

Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan sykdom bryter ut innen den husstand han tilhører, skal bøkene desinfiseres før de lånes ut igjen til andre.

Alle bøker i offentlig boksamling skal ettersees 1 gang årlig av den som forestår samlingen. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Almindelige bestemmelser.

§ 29. Undlæter noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger som påhviler ham ifølge disse helseforskrifter eller ifølge lovmedholdig fattede beslutninger av helserådet, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

Er der tvil om hvem der i tilfelle skal etterkomme et påbud, har helserådet å holde sig til eieren.

Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan helserådet innrømme avvikelser fra helseforskriftenes bestemmelser. Dette gjelder dog ikke bestemmelser som er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon, med mindre helserådet i henhold til den kongelige resolusjon har adgang til å fritta.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelse på helserådets vegne hvor hurtig beslutning er nødvendig, og der ikke er tid til å vente til helserådsmøte kan holdes. Saken forellegges da snarest mulig for helserådet.

Herredstyret besørger trykt det nødvendige antall eksemplarer av disse forskrifter til gratis utdeling innen herredet.

§ 30. Helserådet bestemmer hvilke strøk i herredet skal ansees for «tettere bebygget».

§ 31. Overtredelse av helseforskriftene eller påbud som er gitt med hjemmel av dem, straffes efter den til enhver tid gjeldende lov.

§ 32. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder efter at de er stadfestet.

Kongelig resolusjon.

18 septbr.

Punkt 4 i kongelig resolusjon av 16 juni 1933 skal herefter lyde:

«Postdirektøren bemyndiges til å foreta til enhver tid sådanne forandringer i nevnte reglement som Postdirektøren finner påkrevd, dog således at forandringer av viktighet blir å forelegge departementet.»

Kongeleg resolusjon.

18 septbr.

I medhald av §§ 65 og 66 i lov frå 22 juni 1928 um ymse jordspursmål vert pålagt alle i den mun dei hev gagn av tiltaket, å vera med på samsauesanking i beitemark frå Soleifletene til Store Uppsete under gardane Onstad, Brekke, Flåm og Vidme i Aurland herad, Sogn og Fjordane fylke.

Bestemmelser angående betaling av italienske varer som innføres til Norge.

§ 1. Betaling for italienske varer som innføres til Norge, og betaling for salt fra Tripolis som innføres til Norge, skal utelukkende skje i norske kroner på og i Norges Bank for Istituto Nazionale per i Cambi con i Petroli i den anledning opprettet konto.

Hapet norsk firma forpliktet sig til betaling i lire skal der innbetales et kroneløp som motsvarer den skyldige sum eller en omregningskurs som fastsettes av Norges Bank.

Forrentning av norske kroner er løst fastsett i andre nyssedatte bestemmelser eller noteringen på Oslo Børs dagen for innbetalingen.

Med italienske varer forstås sådanne varer som enten er produsert i Italia eller der har gjennomgått en vesentlig bearbeidelse eller forarbeidelse, dog ikke ferdier som er bestemt for fart, med mindre de to lands regjeringer særskilt blir enige herom. Samtlige øvrige varer og vel som den rene transitthandel omfattes ikke av disse bestemmelser.

Hver, som innfører varer fra Italia uten direkt eller gjennom et annet land, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges Bank de opplysninger som disse finner nødvendige ved avgjørelsen av om varen inngår under bestemmelsene i foregående ledd.

§ 2. Omkostninger og provisjoner som norske eksportører skylder sine representanter i Italia, samt omkostninger og provisjoner som de italienske eksportører skylder sine representanter i Norge, og som

Utgiver: Byråchef C. Lampe